

desuden et Publikum, som for en stor Del kommer af Nysgerrighed, fordi det dramatiske tiltrækker det. Dette Publikum kommer til at spille en Rolle, ikke alene ved sin blotte Nærværelse, men ogsaa ved dets forskellige Tilkendegivelser, som jo ingenlunde kunne holdes tilbage, og Publikums Holdning virker tilbage paa Hovedpersonerne, og det er jo velbekendt fra en Række Retssager, som vel mange have fulgt, at i Særdeleshed er Defensor meget paavirkelig for, hvad der saaledes ytrer sig fra Tilhørernes Side. Han appellerer til disse Følelser hos Publikum, og til Gengæld stiver Publikums Holdning ham af i hele hans Defensorat.

Det er som sagt en noget ejendommeligt Atmosfære — hvad ogsaa den paagældende Forfatter gør opmærksom paa —, hvori Nævningerne skulle udføre deres Kald, og de ville da ganske naturligt lægge mere Vægt paa, hvad der umiddelbart taler til Følelsen, end paa, hvad der kan naas ved en forstandig og omhyggelig Vurdering i Arbejdet paa at finde Sandheden; thi Lægfolk give nu en Gang efter for deres Følelsers Impulser, og derved kommer imidlertid det mere dilettantmæssige ind i Retsplejen. Men Dilettantismen, Halvheden paa de aandelige Omraader, er ofte Sandhedens værste Fjende. Desuden ere Lægmand ikke saaledes som de juridiske Dommere inde i Strafferettens Terminologi og have ikke den fulde Forstaaelse af de forskellige strafferetlige Begreber, som komme med ind og maa komme med ind i Sagen. Derfor bringe ogsaa Lægmand en Mængde Loven ganske uvedkommende Synspunkter med ind i deres Ræsonnement og lade sig i deres Kendelse paavirke deraf, men Loven maa ikke ophæves af Hjertets uklare Svingninger. Den juridiske Dommer derimod taber ikke den positive Ret af Syne, og han holder de andre Betragtninger nede, stundom maa-ske noget for meget. Men paa dette Forhold kunde der dog netop bødes ved, at den juridiske Dommers Kundskab og Lægmands Erfaring bleve forenede i Meddomsmandsinstitutionen. Desuden er der altid et Forhold, der kunde bøde paa det, jeg nylig nævnedes som det svage Punkt ved den udelukkende juridiske Dommers Afgørelse, nemlig den højere Statsmyndigheds større, videre eller mere indskrænkede Benaadningsret. Henri Berr gør ogsaa opmærksom paa, at selv i meget lidet udviklede Forhold kan der for den, der ikke møder med den tilstækkelige Fordømmelse, komme

vanskelige Ting, f. Eks. blot dette, at den sigtede naturligvis i Regelen nægter. Det Forslag, vi her behandle, giver ligefrem den sigtede Anvisning paa, at han skal tage sin Tilstaaelse tilbage. Det vil ikke medføre nogen som helst Møn. Men saa vel ved den sigtedes som ogsaa ved Vidnernes Udsagn kommer der Ting frem, som gaa ind under Begrebet „formildende Omstændigheder“, og der kommer der saa et meget væsentligt Brist frem ved hele denne Ordning, fordi Nævningerne ikke have med Straffens Udmaalning at gøre, men alene med Spørgsmaalet om Skyld eller ikke Skyld. Men Nævningen kan ikke ved Afgørelsen af Spørgsmaalet Skyld eller ikke Skyld lade være med at lade sig paavirke af disse formildende Omstændigheder, som han mener, der ved Retsforhandlingen er kommet frem, og han kan meget let lade sig føre saa vidt i sin Ængstelse for, at Dommeren ikke skal tage tilstrækkeligt Hensyn til disse formildende Omstændigheder, at han lægger den overvejende Vægt paa dem og kommer til at udtale et: Ikke skyldig! hvor han egentlig skulde sige et: Skyldig med stærkt formildende Omstændigheder. Det vil altsaa sige, at i Spørgsmaalet om Skyld eller ikke-Skyld have Nævningerne for meget at sige og den juridiske Dommer for lidt, derimod ved Spørgsmaalet om Straffens Udmaalning have omvendt Nævningerne for lidt at sige, men Dommeren for meget. De Ulemper, som ere herved, kunne efter mit Skøn kun hæves ved at gaa til Meddomsvejen, den Vej, det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) var saa stærkt inde paa, nemlig at tage Mønsteret efter Sø- og Handelsretten.

Den juridiske Dommer, som efterhaanden faar nogen Erfaring, bliver ogsaa temmelig hurtigt paa det rene med, hvad derimod Nævningerne ikke ere paa det rene med, at der hos alle Vidner er en Tilbøjelighed til at vidne partisk; skønt Vidner selvfølgelig aflægge Ed paa at ville sige Sandhed, ere de i den Maade, hvorpaa de vidne, altid partiske, enten det nu er for eller imod den tiltalte. Nogle Vidner ere ænstelige, mangle lagttagelsesevne, Hukommelse, og andre have Lyst til i deres Vidneførsel at spille en Rolle og forklare mere, end de i Virkeligheden ere i Besiddelse af. Den nævnte Forfatter gør opmærksom paa som sin Erfaring, at de mindst paalidelige Udsagn, de, som ere forandrede mest paa Grund af den Tid, der er forløben siden lagttagelsen og til nu, da Vidnesbyrdet aflægges — Vidnes-